

**A 2009. évi verseny főtámogatója:
NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ ZRT.**

A rendezvény támogatói:
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
ELTE TTK MATEMATIKAI INTÉZET
OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM
BRINGÓHINTÓ KKT.
MACKENSEN KFT.

Zene és hang: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny körzeti fordulójának helyi szervezői:

Buda körzetben:

GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
HORVÁTHNÉ LÁPOSI ÉVA (Bárzi Géza Általános Iskola)
MERÉNYI IMRE (Baár-Madas Református Gimnázium)
FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)

Pest körzetben:

KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
SZÉKELYHIDI-CSÁFORDA MÓNICA (Móra Ferenc Általános Iskola)
MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
LATÁK ISTVÁN (Lónyay Református Gimnázium)

A Jókai-körzetben:

GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Vaszary János Ált. Isk., Tata)
KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)
LASKÓ ZOLTÁNNÉ (Teleki Blanka Gimnázium, Székesfehérvár)

A Petőfi-körzetben:

TERCSINÉ TÓTH ILONA (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
OSVÁTH EMESE (Szilády Áron Református Gimnázium, Kiskunhalas)

A Vörösmarty-körzetben:

VARGÁNÉ VÁRSZEGI CSILLA (Gönczy Pál Ált. Isk., Hajdúszoboszló)
KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Általános Iskola, Derecske)
TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. Sz. Ált. és Sportiskola Tagint., Gyula)

*„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefo-
laló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több
ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképessé-
günket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”*

*Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas
bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.*

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

**2009.
8. osztály
Országos döntő**

A rendezvény fővédnöke:
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsor összeállítója:
PAPP ISTVÁN középiskolai tanár

Feladatok, ötletek:
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

A feladatsor lektorálójaja:
KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár

Szerkesztés, informatikai háttér:
TASSY GERGELY egyetemi hallgató

A verseny megálmodója:
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Jelöljétek meg azokat a meghatározásokat, amelyek megfejtése egy **por-** kezdetű szó! (Pl. 'értékes kerámia' → **porcelán**)
(A) *kapuban felügyelő személy* (B) *ételadag* (C) *vásári áru*
(D) *az ízeltlábúak egyik testrésze* (E) *női fejdísz, a népviselet része*
- Melyik műben olvashatunk **szöke**ről, **szöktetés**ről?
(A) *Egri csillagok* (B) *Winnetou* (C) *Vuk*
(D) *A Tenkes kapitánya* (E) *Monte Cristo gróffa*
- A felsorolt régi magyar hónapnevek közül jelöljétek meg a **tavasziakat!**
(A) *Fergeteg hava* (B) *Kikelet hava* (C) *Új kenyér hava*
(D) *Enyészet hava* (E) *Álom hava*
- Mely meghatározások lehetnek igazak a **féltek** igealakra?
(A) *T/3. személyű, múlt idejű.* (B) *E/1. személyű, jelen idejű.*
(C) *A félt ige T/2. személyű alakja.* (D) *T/2. személyű, jelen idejű.*
(E) *A fél ige T/2. személyű, múlt idejű alakja.*
- Jelöljétek be Mark Twain *Tom Sawyer kalandjai* című regényének szereplőit!
(A) *Huckleberry Finn* (B) *Becky Thatcher* (C) *Droll néni*
(D) *Polly néni* (E) *Indián Joe*
- J, JJ** vagy **LJ**? Jelöljétek be a **jj**-vel írandó szavakat!
(A) *fe...ebb* (B) *le...ebb* (C) *hé...a* (D) *ki...ebb* (E) *be...ebb*
- Mi a közös az öt dőlt betűs szóban? Találjátok ki, hogy logikailag mely további szavak illenek közéjük!
kegyes, négyzet, halhatatlan, rezervátum, kételkedik,
(A) *rakéta* (B) *aranyos* (C) *gyötör* (D) *jegyszedő* (E) *fázik*
- Állítsátok betűrendbe a dőlt betűs szavakat, majd olvassátok össze az utolsó betűket! Az így kapott szónak melyek a szinonimái?
kasza, károg, karfa, kaszás, karám
(A) *szívós* (B) *szilaj* (C) *széles* (D) *hórihorgas* (E) *langaléta*

- Melyik szólás fejezi ki azt, hogy valaki gyorsan eltávozik, eltűnik valahonnan?
(A) *Fel is út, le is út!* (B) *Illa berek, nádak, erek.*
(C) *Köd előtte, köd utána.* (D) *Mint a pinty!*
(E) *Egyszer hopp, másszor kopp.*
- Jelöljétek meg az alábbi idézetre vonatkozó **igaz** állításokat!
*„S fegyver csörög, haló hörög,
Amint húrjába csap.”*
(A) *Az idézetben vannak hangutánzó szavak.*
(B) *Az idézet három tagmondatból áll.*
(C) *Az énekes nagy megjelenítő erővel dalolja el a csatát.*
(D) *Az idézetben található belső rím.*
(E) *A király fegyveresei azonnal rárontanak az énekesre, s összetörik a lantját.*
- A felsorolt állatmegnevezések közül jelöljétek meg azokat, amelyek az állatok **hímjeire** utalnak!
(A) *gácsér* (B) *gúnár* (C) *mén* (D) *csődör* (E) *emse*
- Jelöljétek meg a toldalékkal ellátott mellékneveket!
(A) *tehetősek* (B) *világítás* (C) *lassabban* (D) *szelíden* (E) *kapkodva*
- Felsoroltunk négy különböző irodalmi művet. Válasszátok ki a velük kapcsolatos **igaz** állításokat!
A kőszívű ember fiai, A Reményhez, A Pál utcai fiúk, Kertész leszek
(A) *A második előbb keletkezett, mint az első.* (B) *Az 1. és a 3. regények.*
(C) *A két vers szerzője József Attila.* (D) *Közülük kettő 20. századi.*
(E) *Két mű is az 1848/49-es szabadságharcról szól.*

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

- a)** Gyűjtsetek minél több **B** betűvel kezdődő, 3 szótagos igét! (A *be-* és *bele-* igekötős igék – mint például a *betakar*, *belenéz* – nem számítanak!)
b) Írjátok egy legalább 4 soros, rímes verset, versikét, amely kizárólag **B** betűs szavakból áll! (Természetesen nem kell feltétlenül az a) pontban gyűjtött szavakat felhasználnotok!)